



บทที่ 2

การศึกษาค้นคว้า เรื่อง คำซ้ำ

คำในภาษาเป็นสัญญาณ (sign) แบบหนึ่งที่ใช้ในการสื่อความหมาย ในเรื่องสัญญาณกับการสื่อความหมายนั้น สุคตพร ลักขณินาวิณ¹ ได้กล่าวถึง โลออนส์ ซึ่งเป็นผู้นำความคิดของนักปรัชญาชื่อ เพิร์ซ มาตีความอย่างกระจ่างโดยจำแนกสัญญาณที่ใช้เป็นหัวกลางในการสื่อความหมายออกเป็น 3 ชนิด คือ

1. สัญญลักษณ์ (symbols) คือ สัญญาณที่ใช้สื่อความหมายโดยไม่มีเกณฑ์ใด ๆ ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสัญญาณ หรือรูป (form) นั้น ๆ กับสิ่งที่มันกล่าวถึง เช่น เวลาที่กล่าวถึงสัตว์สี่เท้าชนิดหนึ่ง จะออกเสียงว่า /máó/ และเขียนว่า "หมา" แต่เวลาจะกล่าวถึงสัตว์สี่เท้าอีกชนิดหนึ่งจะออกเสียงว่า /khwə:j/ และเขียนว่า "ควาย" สัญญาณเสียงและรูปเขียนคงที่กล่าวมานี้ ถึงแม้ว่าจะมีความสัมพันธ์กัน แต่เราไม่สามารถหาเกณฑ์ใด ๆ ที่จะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างสัญญาณที่เป็นเสียง และตัวอักษร เหล่านี้กับสิ่งที่มันกล่าวถึงได้เลย เราเรียกสัญญาณแบบนี้ว่า "สัญญลักษณ์"

2. สัญญาณภาพ (icon) คือ สัญญาณที่ใช้สื่อความหมายโดยมีเกณฑ์ที่สามารถแสดงความสัมพันธ์ระหว่างสัญญาณนั้น ๆ กับสิ่งที่มันกล่าวถึงได้ เช่น สัญญาณที่เป็นเสียงในจำพวกคำเลียนเสียง หรือสัญญาณที่เป็นอักษรภาพ สัญญาณภาพอาจมีความสัมพันธ์กับสิ่งที่มันกล่าวถึงในลักษณะที่ซับซ้อนเป็น เช่น คำที่มีลักษณะเฉพาะทางเสียงที่ใช้สื่อความหมาย

¹สุคตพร ลักขณินาวิณ, "คำซ้ำอุจจารณวิลาส : อีกแง่หนึ่งของระบบเสียง และระบบความหมายในภาษาไทย," วารสารอักษรศาสตร์ 14 (มกราคม 2525) : 13

(sound symbolism)¹ คำแสดงความรู้สึกและอารมณ์ (expressives หรือ phonaesthetic words) คำช่วยเน้น (intensifiers) และคำซ้ำ (reduplicatives)² เหล่านี้มักจะนับ เป็นสัญลักษณ์ทางภาษาได้ทั้งสิ้น

3. ดัชนี (index) คือ สัญลักษณ์ที่ใช้เป็นดัชนี ซึ่งอะ เบอร์ ครอบงำ ได้กล่าวถึง "ดัชนี" ในแง่ที่เป็นคุณสมบัติอย่างหนึ่งของสัญลักษณ์ที่เป็นตัวการชี้ให้ผู้รับมีความรู้เกี่ยวกับตัวผู้สื่อ เช่น ถิ่นที่อยู่ ฐานะทางสังคม อารมณ์และทัศนคติของเขา เป็นต้น

การใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายนี้ยังปรากฏทั่วไปในภาษาในทวีปต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอเมริกาเหนือ แอฟริกา หรือเอเชีย ดังที่ อาร์เธอร์ จี คริสฟีลด์ (Arthur G. Crisfield)³ ได้กล่าวถึงการศึกษาเสียงที่สื่อความหมายที่ปรากฏใน

¹โรเจอร์ ดันยลิว เวสกอตต์ (Roger W. Wescott) ได้ยกตัวอย่างคำในภาษาสเปนว่า คำที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งที่มีขนาดเล็กมักมีสระ i หรือ e ปรากฏอยู่ในปัจจัยท้ายคำ เช่น -illo, -ito, -ico, etc. ส่วนคำที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งที่มีขนาดใหญ่มักมีสระ a, o หรือ u ในปัจจัยท้ายคำ เช่น -al, -azo, ote, -udo เป็นต้น เราสามารถอธิบายได้ว่า ในภาษาที่สระหน้าจะสื่อความหมายเกี่ยวกับสิ่งที่มีขนาดเล็ก ส่วนสระหลังจะสื่อความหมายเกี่ยวกับสิ่งที่มีขนาดใหญ่ (Wescott : 1971)

²ธีระพันธ์ ฉ. ทองคำ ได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของเสียงสระในคำซ้ำในภาษาอีสาน และพบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของเสียงสระ และความหมาย กล่าวคือ สระลักษณะต่างกันจะบอกความหมายต่างกันที่เกี่ยวกับขนาด รูปร่าง และลักษณะของสิ่งที่กล่าวถึง (Thongkum : 1979)

³Arthur G. Crisfield "Sound Symbolism and the Expressive Words of Lao" (Doctor's Thesis, University of Hawaii, 1978), pp. 1-22.

ภาษาในทวีปต่าง ๆ รวมทั้งทวีปเอเชียด้วย ซึ่งสุภาพร ลักษณินาวิน¹ ได้กล่าวไว้ว่า ภาษาในแถบ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีการใช้สัญญาณภาพในการสื่อความหมายยากนับ เป็น ลักษณะเด่นของกลุ่ม และลักษณะทางสังคมของชุมชนภาษามือที่อิทธิพลต่อการ เลือกใช้สัญญาณ ของคนในชุมชนภาษานั้น ๆ สำหรับภาษาไทย สุภาพร ลักษณินาวิน เชื่อว่าวิธีการ ซ้ำคำ ซึ่งมีอยู่หลายรูปแบบจะแสดงให้เห็นถึงการใช้สัญญาณภาพในการสื่อความหมายทาง ความรู้สึกอารมณ์ และทัศนคติของผู้พูด

2.1 การศึกษาคำซ้ำในภาษาต่างประเทศ

มีนักภาษาศาสตร์หลายคนที่สนใจศึกษาคำซ้ำทั้งในแง่วิธีของการซ้ำ และในแง่ ของเสียงที่มีความหมายในคำซ้ำ ดังจะกล่าวต่อไปนี้

2.1.1 ในแง่วิธีของการซ้ำ นักภาษาศาสตร์ที่สนใจศึกษาคำซ้ำในแง่นี้ ได้แก่

2.1.1.1 แฟรงค์ อาร์ เบลค (Frank R. Blake)² ได้ศึกษาคำซ้ำ ในภาษาตากาล็อก (Tagalog) ซึ่งเป็นภาษาพื้นเมืองของฟิลิปปินส์สรุปได้ความว่า คำซ้ำ ในภาษาที่มีทั้งที่เมื่อซ้ำแล้วมีความหมาย เติม เข้ามากับซ้ำแล้วไม่มีความหมาย เติม เข้ามา และได้แบ่งคำซ้ำโดยวิธีในการซ้ำ และพิจารณาถึงความหมายของคำที่เกิดจากการซ้ำ ในวิธีต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

ก. วิธีของการซ้ำคำ การซ้ำคำในภาษาตากาล็อก

มีอยู่ 6 วิธีด้วยกัน คือ

1) ซ้ำในพยางค์เดียวเพื่อทำให้กลายเป็นธาตุ เช่น

ol'ol 'mad'

2) ซ้ำคำเดิมเพียงบางส่วน พยางค์ที่นำมาซ้ำนี้จะเป็น

พยางค์แรกของธาตุหรือเป็นพยางค์หนึ่งของอุปสรรคเสมอ เช่น

susúlat จาก súlat 'write'

magkaka-útang จาก magka-útang 'owe'

¹ สุภาพร ลักษณินาวิน, "คำซ้ำอุจจารณวิลาส.....": 13-29

² Frank R. Blake, "Reduplication in Tagalog" in American Journal of Philology 38 (1971): 425-431

3) ซ้ำทั้งหมด ซึ่งการซ้ำแบบนี้พยางค์ทั้งสองของคำ หรือ
ของธาตุจะได้รับการซ้ำ เช่น

araw^c áraw จาก áraw 'day'

sangposangpówo จาก sangpówo 'ten'

4) ซ้ำแบบผสม คือ มีทั้งซ้ำเพียงบางส่วน (แบบที่ 2)
และซ้ำทั้งหมด (แบบที่ 3) เช่น

iisaisá จาก isá 'one'

5) ซ้ำเฉพาะพยางค์ท้ายของคำเดิม เช่น

bulaklák 'flower' จาก bulák

6) คำเดิมที่มีสองพยางค์จะมีการซ้ำต่อท้ายพยางค์ที่สอง
โดยพยางค์ที่ซ้ำจะประกอบไปด้วยพยัญชนะต้นของพยางค์แรก และสระกับพยัญชนะท้าย
ของพยางค์หลัง เช่น

kaliskis 'scale (of fish)' จาก kalís
'to scrape'

คำซ้ำแบบที่ 1, 5 และ 6 นี้ เมื่อซ้ำแล้วจะไม่มี
ใด ๆ เพิ่มเข้ามา ส่วนคำซ้ำแบบที่ 2 จะไม่มี
หรือคำแสดงจำนวนนับ เช่น

laláki 'man'

tatló 'three'

ข. ความหมายของคำซ้ำ คำที่ซ้ำแล้วมีความหมายเพิ่มเข้ามา
ได้แก่ คำซ้ำ แบบที่ 2, 3 และ 4 ซึ่งแปลได้ว่าถึง
ความหมายตามลักษณะของการซ้ำ
ดังนี้

1) คำซ้ำแบบที่ 2 คือ ซ้ำเพียงบางส่วน เมื่อซ้ำแล้ว
จะมีความหมายต่อไปนี้

ก) มีความหมาย เป็นการ เติมนำหน้าของคำ
หรือความหมายเป็นพหูพจน์ในกรณีต่าง ๆ เช่น

(1) คำคุณศัพท์ซึ่งมีอุปสรรค ma- เมื่อซ้ำ

คำเดิม เพียงบางส่วนจะมีความหมาย เป็นพหูพจน์ เช่น

mabubúti จาก mabúti 'good'

(2) คำนามซึ่งมีอุปสรรค mag- เมื่อซ้ำ

คำเดิม เพียงบางส่วนจะมีความหมายแสดงถึงกลุ่มที่มีจำนวนสามหรือมากกว่า เช่น

magaamá 'father and children'

จาก magamá 'father and child'

ข) มีความหมายแยกออกเป็นส่วน ๆ ในกรณี
ต่าง ๆ เช่น

(1) คำแสดงจำนวนนับที่มีการ เดียวอุปสรรค

tig- เมื่อซ้ำคำเดิม เพียงบางส่วนจะมีความหมายแยกออกเป็นส่วน ๆ เช่น

tiglilimá 'five each' จาก

limá 'five'

(2) คำนามซึ่ง เป็นชื่อของ เงินที่มีปัจจัย

-in เช่น

sasalapín 'having value of
a salapí each' จาก salapí 'half-peso'

2) คำซ้ำแบบที่ 3 คือ ซ้ำทั้งหมด เมื่อซ้ำแล้ว
จะมีความหมายต่อไปได้

ก) มีความหมาย เป็นการ เติมนำหน้าของคำเดิม
หรือความหมายเป็นพหูพจน์ในกรณีต่าง ๆ เช่น

(1) คำสรรพนามบุรุษที่ ๑ เมื่อซ้ำคำเดิม

ทั้งหมดจะมีความหมายเป็นพหูพจน์ เช่น

silasilá จาก silá

(2) บุรุษสรรพนาม เมื่อซ้ำคำเดิมทั้งหมด

จะมีความหมายเป็นพหูพจน์ เช่น

sinosino จาก sino 'who'

ข) มีความหมายแยกออกเป็นส่วน ๆ ในกรณี

ต่าง ๆ เช่น

(1) คำแสดงจำนวนนับ เมื่อซ้ำคำเดิมทั้งหมด

จะมีความหมายแยกออกเป็นส่วน ๆ เช่น

tigatigatló 'three apiece'

จาก tigatló

(2) คำวิเศษณ์เมื่อซ้ำคำเดิมทั้งหมดจะมี

ความหมายแยกออกเป็นส่วน ๆ เช่น

unti 'unti' 'little by little'

ค) มีความหมายที่ลดน้ำหนักความหมายของคำเดิม

ในกรณีต่าง ๆ เช่น

(1) คำคุณศัพท์ซึ่งมีอุปสรรค ma- เช่น

mabutibúti 'some what good,

pretty good' จาก mabúti 'good'

(2) คำกริยา เช่น

sumusulatsúlat 'he writes

a little' จาก sumusúlat 'he writes'

๖) คำซ้ำแบบที่ 4 คือ คำซ้ำแบบผสม มีทั้งซ้ำคำเลย
เพียงบางส่วนและซ้ำทั้งหมด เมื่อซ้ำแล้วจะมีความหมายแบบเดียว คือ แสดงถึงการชี้เฉพาะ
เจาะจงซึ่งมีน้ำหนักมากกว่าความหมายในคำซ้ำแบบที่ 2 ความหมายแบบนี้จะปรากฏใน 2
กรณี คือ

ก) คำแสดงจำนวนนับ หรือคำขยายซึ่งเป็นชื่อ
ของเงิน เช่น

iisaisá 'one only' จาก iisá
pipisopíso 'only a single piso'
จาก pipíso

ข) คำขยายที่แสดงถึงความหมายที่แยกเป็นส่วน ๆ
ซึ่งมีอุปสรรค ka- เช่น

kakatakátáwo 'one man only' จาก
katáwo

2.1.1.2 ฮาโรลด์ คีย์ (Harold Key)¹ ได้ศึกษาคำซ้ำในภาษาต่าง ๆ
ได้แก่ ภาษาอินเดียนแดงเผ่าต่าง ๆ ภาษาต่าง ๆ ของทวีปอเมริกา ภาษาที่พูดในฟิลิปปินส์
อียิปต์ ตุรกี ชูอาบ ไนล์ เวียดนาม การศึกษาจะพิจารณาารูปและความหมายของคำซ้ำซึ่งมีความ
สัมพันธ์กับหน้าที่ของคำซึ่งมีดังต่อไปนี้

ก. คำซ้ำที่ตำแหน่งที่เบี่ยงกริยาจะมีหลายความหมาย เช่น

1) พยายามถึงการกระทำหลายครั้ง ซึ่งรูปของคำซ้ำจะมี
แบบต่าง ๆ เช่น

¹Harold Key, "Some Semantic Functions of Reduplication in
Various Languages, "Anthropological Linguistics 7 (1965): 88-100

ก) ซ้ำเฉพาะพยางค์แรกของคำเดิม เช่น

číwa 'do'

čičíwa 'repeatedly doing some act'

ข) ซ้ำคำเดิมทั้งคำ เช่น

wiyi 'say, do'

wiyiwiyi 'say often, do often'

2) ความหมาย เป็นพหูพจน์ ซึ่งจะ เป็นการซ้ำคำ

เดิมทั้งคำ เช่น

opu 'it leaks'

several places'

opuopu 'they leak, it leaks in

3) เพื่อนำหนักความหมายของสารกระทำ รุขของ

คำซ้ำจะตีแบบต่าง ๆ เช่น

ก) ซ้ำเฉพาะพยางค์แรกของคำเดิม เช่น

walapa 'to boil'

wawalapa 'to boil vigorously'

ข) ซ้ำคำเดิมทั้งคำ เช่น

?oin 'see'

?oin ?oin 'look and look'

4) ความหมายเป็นคำสั่ง หรือแสดงความไม่อดทน
ของผู้พูด ซึ่งจะซ้ำคำเดิมทั้งคำ เช่น

panaw 'walk'

panaw panaw 'hurry! walk along'

5) ความหมายแสดงถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในอดีตที่มีการ

ด้อย่องจะซ้ำคำเดิมทั้งคำ เช่น

baş 'he looked'

başbaş 'he ogles'

นอกจากนี้แล้วคำซ้ำที่เป็นคำกริยาซึ่งมีความหมาย

อื่น ๆ อีก เช่น หมายถึงการกระทำที่ปฏิบัติจนเคยชิน, แสดงความเป็นเจ้าของ เป็นต้น

ข. คำซ้ำที่เป็นคำนาม สรรพนาม จะมีหลายความหมาย

เช่น

1) ความหมาย เป็นเหตุจนซึ่งปรากฏในรูปของการ

ซ้ำเฉพาะอย่างยิ่งแรกของคำ เดิม เช่น

nana 'man'

nanana 'men'

2) ความหมายที่แสดงถึงสิ่งที่มีจำนวนมากจะปรากฏ

ในรูปของการซ้ำคำ เดิมทั้งคำ เช่น

putu - putu 'place of many holes'

นอกจากนี้แล้วคำซ้ำที่เป็นคำนาม สรรพนาม ยังมี

ความหมายอื่น ๆ ในกรณีคำแม่ต่าง ๆ เช่น แสดงถึงสิ่งที่ทำจนเกิดเป็นความเคยชิน

ลดน้ำหนักความหมายของคำ แสดงความเป็นเจ้าของ ความหมายที่แสดงถึงการแยกออกเป็น

ทีละส่วน หรือทีละหนึ่ง

ค. คำซ้ำที่คำหน้าที่เป็นคำขยายจะมีหลายความหมาย เช่น

1) หมายถึงการกระทำที่มีการด้อย่อง หรือคงที่ ซึ่ง

จะปรากฏในรูปของการซ้ำคำ เดิมทั้งคำ เช่น

mostaj 'tomorrow, day'

mostaj mostaj 'daily, everyday'

2) มีความหมายที่แสดงถึงการ เพิ่ม หรือขยาย
ความหมายของคำเดิมให้ยิ่งมากขึ้น จะปรากฏในรูปของการซ้ำ เฉพาะพยัญชนะต้น
และสระ ในพยางค์ที่สองของคำ เดิม เช่น

tiniś 'small'

tininiś 'very small'

นอกจากนี้แล้วคำซ้ำที่เป็นคำขยายยังมีความหมาย
อื่น ๆ อีก เช่น หมายถึงการ เปรียบเทียบขึ้นกว่า หรือขึ้นสุด การเพิ่มน้ำหนักความ
หมายของคำที่เกี่ยวข้องคือ

ง. คำซ้ำที่เป็นคำแสดงจำนวนนับจะมีหลายความหมาย
เช่น

1) มีความหมายแยกออกเป็นทีละสองโดยใช้การ
ซ้ำ เฉพาะพยัญชนะต้น หรือสระหัวแรกของคำ เดิมและ เดิม /h/ เข้าไปก่อนที่จะมีการ
ซ้ำคำ เดิม เช่น

ome 'two'

ohome 'two by two'

2) มีความหมายแสดงถึงการจำกัด หรือเฉพาะ
โดยใช้การซ้ำคำ เดิมทั้งคำซึ่งอาจมีเสียงบาง เสียง เปลี่ยนไป หรือหายไปบ้าง เช่น
untu 'one person'

untuntu 'only one person'

นอกจากที่กล่าวมานี้แล้ว ยังมีคำซ้ำที่เป็นคำชนิดอื่น ๆ
อีก เช่น คำลงท้าย คำที่แสดงความเป็นเจ้าของ ซึ่งคำ เหล่านี้เมื่อซ้ำแล้วจะมีความหมาย
และรูปแบบในการซ้ำเป็นแบบต่าง ๆ

2.1.2 ใบแจ้งเสียงที่สื่อความหมายในคำซ้ำ การศึกษาคำซ้ำในแง่ที่ได้รับความสนใจมากในต่างประเทศ นักภาษาศาสตร์ที่สนใจศึกษาคำซ้ำในแง่นี้ได้แก่

2.1.2.1 เจราร์ด ดิฟฟลอส (Gérard Diffloth)¹ ได้กล่าวถึง สัทศาสตร์ (ideophone) ว่าเป็นลักษณะเฉพาะของภาษาธรรมชาติซึ่งมีรูปแบบของ ความหมายที่ต่างไปจากคำธรรมดาอื่น ๆ สัทศาสตร์อาจมีความหมายเท่ากับประโยคก็ได้ ลักษณะทางเสียงที่มีความสัมพันธ์กับความหมายของสัทศาสตร์นี้ มิใช่เป็นแบบไม่มีเหตุผล แต่จะมีสิ่งที่มีลักษณะร่วมระหว่างเสียงกับความหมายที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีระบบ ตัวอย่าง เช่น คำในภาษาบาหลี (Bahar)²

/blɔ:ɪ/ 1. when a small fish quickly jumps out of the water
2. when a man who has debts comes to your door or appears at your window

/blo:l/ 1. when a big fish quickly jumps out of the water
2. when an important person comes to your door or appears at your window
3. when a great effort is made to reach an object which is out of reach
4. suddenly speaking louder when one cannot be heard well

จากตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่า การเปลี่ยนความหมายของคำจาก "เล็ก" มาเป็น "ใหญ่" นี้จะใช้สระต่างกัน โดยที่ความหมายร่วมของสระ /ɔ:/ คือ "เล็ก" สระ /o:/ คือ "ใหญ่"

¹Gérard Diffloth, "Notes on Expressive Meaning" Paper from the 8th Regional Meeting of the Chicago Linguistic Society, Chicago, 1972. pp. 1-2 (Mimeographed)

²บาหลีเป็นภาษาอยู่ในตระกูลมอล-เขมร ใช้พูดอยู่ในเวียดนามใต้

2.1.2.2 ริชาร์ด แวล. วัตสัน (Richard L. Watson)¹ ได้ศึกษา คำซ้ำในภาษาปะเก๊ะ (Pacoh)² และจัดคำซ้ำออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความ สัมพันธ์ระหว่าง เสียงและความหมายของคำ เช่น

ก. คำที่ขึ้นด้วย bál- หรือ bar- จะมีความหมายว่าเสมอ หรือหมายถึงการกระทำที่มีการต่อเนื่อง เช่น

bálbéb 'carrying a child everywhere'

bálbús 'continuous puffing on pip'

bárbǒj 'always quick to speak'

ข. คำที่ขึ้นด้วย la- จะมีความหมายเกี่ยวกับน้ำที่มี การเคลื่อนไหวในลักษณะต่าง ๆ เช่น

lalén 'water level risen quickly'

lalún 'spilled out'

ค. คำที่ทั้งสองพยางค์ขึ้นด้วย ng- จะมีความหมายที่ เกี่ยวกับตำแหน่ง หรือลักษณะอาการของคอและศีรษะ เช่น

ngangek 'head dropped slightly to side'

ngangéng 'head dropped for to one side'

nguy-nguǒay 'turning head to avoid a person'

¹Richard L. Watson "Reduplication in Pacoh" (Master's thesis, The Faculty of the Hartford Seminary Foundation, 1966), pp. 40-58

²ภาษาปะเก๊ะ เป็นภาษาอยู่ในตระกูลออสโตร-เอเชีย ในกลุ่มภาษาในระหว่างเขต แคน เวียดนามใต้และลาว

ง. คำที่มีเสียงสระ -u- และ -ô- ที่มีความสัมพันธ์กับ
พยัญชนะท้าย -l และ -r จะมีความหมายเกี่ยวกับดวงโกรธ หรือการบวม เช่น

tual-nual 'a black and blue swelling'

túr-súr 'anger showing on face'

tur-dur 'turning away in anger'

ฯลฯ

2.1.2.3 อาร์เธอร์ จี. คริสฟิลด์ (Arthur G. Crisfield)¹

ได้ศึกษาเสียงที่สื่อความหมายในภาษาลาวและพบว่า สระจะมีความสัมพันธ์กับขนาดและ
รูปร่างของสิ่งที่กล่าวถึง โดยแบ่งสระออกเป็น 3 กลุ่ม ตามที่มีความสัมพันธ์กับความหมาย คือ

ก. สระหน้า จะมีความหมายเกี่ยวกับสิ่งที่มีลักษณะแบน

ข. สระหลัง ปากไม่ห่อ (unrounded) จะมีความหมาย

เกี่ยวกับสิ่งที่มีขนาดเล็ก

ค. สระหลัง ปากห่อ (rounded) จะมีความหมายเกี่ยว

กับสิ่งที่มีลักษณะกลม

นอกจากนี้ในภาษาลาวจะมีคำ เป็นชุดซึ่งมีเสียงพยัญชนะ

เหมือนกัน แต่สระต่างกัน ซึ่งทำให้มีความหมายต่างกัน คือ

ńáaw khít lít 'long and skinny'

ńáaw khèet lèet 'long, flat and thick'

ńáaw khèet lèet 'long, flat and thin'

ńáaw khàat làat 'long, broad and open'

ńáaw khùut lùut 'long, rounded and big'

ńáaw khòot lóot 'long, rounded and small'

Arthur G. Crisfield, "Sound Symbolism and the Expression
Words of Lao" pp. 54-55

นอกจากนี้ อาร์เธอร์ จี. คริสตีสล¹ ยังได้อ้างถึงคำกล่าวของ มาร์ติน (Martin) ที่กล่าวถึงการศึกษาภาษาของซาเพียร์ (Sapir) และคนอื่น ๆ ว่า ภาษาเกาหลีจะมีคำที่ให้เสียงสระ เพื่อสื่อความหมายในลักษณะต่าง ๆ เช่น สระหน้า หรือสระสูงจะมีความหมายเกี่ยวกับความหนัก, ใหญ่, แข็งแรง, ยึด ในขณะที่สระหลัง จะมีความหมายเกี่ยวกับความเบา, เล็ก, อ่อนน้อ, สว่าง

2.2 สรุปการศึกษาคำซ้ำในภาษาต่างประเทศ

จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้จะสรุปการศึกษาคำซ้ำในภาษาต่างประเทศได้ดังนี้ คือ

2.2.1 ศึกษาคำซ้ำในแง่วิธีของการทำ คือ เป็นการศึกษาว่าคำซ้ำนั้น ๆ ซ้ำในลักษณะใด ซ้ำเหมือนคำเดิมทุกประการ หรือซ้ำคำเดิมเพียงบางส่วน และคำซ้ำแต่ละแบบมีความหมายอย่างไรซึ่งมักจะพิจารณาถึงรูปและหน้าที่ของคำด้วย เช่นที่ แฟรงค์ อาร์. เมลค ศึกษาคำซ้ำในภาษาเดากาล็อก หรือชาโรลด์ คีย์ ศึกษาคำซ้ำในภาษาต่าง ๆ ทั้งในทวีปอเมริกา อัฟริกา และ เอเชีย

2.2.2 . ศึกษาคำซ้ำในแง่เสียงที่สื่อความหมายในคำซ้ำ คือ ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและความหมายของคำซ้ำ เช่นที่ เจราวค ดิซสลิชต วิซาร์ล แอล วัตสัน และ อาร์เธอร์ จี คริสตีสล ศึกษาคำซ้ำในภาษาต่าง ๆ ในแถบเอเชียโดยพิจารณาถึงเสียงของคำซ้ำซึ่งมีรูปแบบต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับความหมายของคำ การศึกษาในแง่นี้มีผู้สนใจศึกษาค่อนข้างมากในภาษาอื่น ๆ

2.3 การศึกษาคำซ้ำในภาษาไทย

ได้มีนักภาษาศาสตร์และผู้สนใจศึกษาคำซ้ำในภาษาไทยทั้งที่เป็นชาวไทยและชาวต่างประเทศหลายคน ดังจะกล่าวต่อไปนี้

¹Ibid p. 18

2.3.1 พระยาอนุนามนราชชน¹ ได้กล่าวถึงคำซ้ำว่า คำซ้ำในภาษาไทยมีอยู่ 2 ชนิด ชนิดแรกคือคำซ้ำโดยตรงโดยที่โครงการจะ เปลี่ยนความหมายของคำให้แรงขึ้นหรือ เบาลง ชนิดที่สองคือคำซ้ำชนิดอุจจารฉวีลาส (Euphonic couplet) โดยที่โครงการ จะล่องเสียง เพื่อให้ออกเสียงได้สะดวก เช่น กวาด-กวาด ริมศรี เป็นต้น พระยาอนุนามน ราชชน ได้จำแนกคำซ้ำชนิดอุจจารฉวีลาสออกเป็นชนิดย่อยต่าง ๆ² เช่น คำคู่ที่เป็นไวยากรณ์ระดับเสียงสระหน้าและสระหลัง เช่น ออ-แอ-อ้อแอ้ ร่องแรุ่ง กล้องแก้ง คลอนแคลน กล้อยแกล้อย ๑-อี-อี้อี้ อู้อี้ ฯลฯ ซึ่งในคำเหล่านี้ท่านไม่ได้กล่าวถึงความหมายของคำเลย

คำซ้ำชนิดอุจจารฉวีลาส เช่น กิมแก้ม กิมเก้ม นี้ ท่านกล่าวว่า เป็นคำคู่ซึ่ง คำทั้งสองไม่มีความหมาย เป็นคำซุกซุก ๆ ไม่สุดแต่สระไหนอยู่ใกล้ก็ใช้เสียงสระนั้น ไม่ถือว่าเป็นคำในภาษา ถือได้ว่าเป็นสร้อยคำ แต่สร้อยคำเหล่านี้อาจเป็นคำที่ใช้อยู่ในภาษาถิ่น และภาษาจีน ซึ่งเป็นภาษาอยู่ในตระกูลเดียวกัน เช่น ง่าม-แง่ม (ชายไห้) กวาด-กวาด (ไทยขาว) ก้าง (ชายไห้) แม้ม เป็นต้น

นอกจากนี้แล้ว พระยาอนุนามนราชชน ยังได้กล่าวถึงความหมายของคำซ้ำโดยตรง เช่น มีความหมาย เป็นพหูพจน์มีความหมาย เป็นการแยกจำนวน เป็นต้น

2.3.2 บรรจบ พันธุเมธา³ ได้กล่าวถึงคำซ้ำสรุปความได้ว่า คำซ้ำคือคำ ๆ เดียวกันนำมากล่าว 2 ครั้ง มีความหมาย เน้นหนักหรือต่างกันไปกับคำเดี่ยวเพียงคำเดียว และได้กล่าวถึงความหมายต่าง ๆ ของคำซ้ำโดยพิจารณาถึงหน้าที่ของคำซ้ำดังต่อไปนี้

¹ อนุมาณราชชนน, พระยา, นิรุกติศาสตร์ (พระนคร: สำนักพิมพ์คลังวิทยา, 2515), หน้า 226-276

² คำซ้ำชนิดอุจจารฉวีลาสที่พระยาอนุนามนราชชน เรียกว่า เป็นคำคู่

³ บรรจบ พันธุเมธา, ลักษณะภาษาไทย (พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2514).

2.3.2.1 คำซ้ำที่หาคำขยายแสดงความหมาย เป็นพหูพจน์บ่อยกว่า
 นามนั้นมีจำนวนมากกว่าหนึ่ง เช่น หนูๆ สาว ๆ

2.3.2.2 คำซ้ำที่หาคำขยายแสดงความหมาย เป็นพหูพจน์ก็มี
 เน้นลักษณะก็มี เช่น ดึงให้เสื่อๆ เขาไป บางครั้งก็เปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ที่คำหลัก
 เมื่อต้องการเน้นลักษณะของคำขยายนั้น ๆ ซึ่งส่วนมากจะเป็นเสียงวรรณยุกต์ตรี เช่น
 ดีดี เก๋เก๋

2.3.2.3 คำซ้ำที่หาคำขยายนามหรือสรรพนามแสดงความไม่จำเป็น
 เจาะจง เช่น ถ้าพูดเพียงคำเดียวย่อมเป็นการยืนยันเจาะจงแน่นอนลงไป เช่น ฆะฆัง
 ลูกเล็ก แสดงว่า เล็ก แน่ ไม่เป็นอย่างอื่น แต่ทำให้คำซ้ำว่า ลูกเล็ก ๆ แสดงว่า
 อาจจะไม่ใช่เล็กทั้งหมด มีเล็กบ้างใหญ่บ้าง แต่ส่วนมากจะเห็นแต่ลูกเล็ก ๆ

2.3.2.4 คำซ้ำที่หาคำนามหรือคำบอกจำนวนนับจะมีความหมายว่า
 แยกออกเป็นส่วน ๆ เมื่อมีคำว่า เป็น มาอยู่ข้างหน้า ถ้าใช้คำเดียวก็หมายถึงจำนวน
 ครั้งเดียว แต่ทำให้คำซ้ำนอกจากจะมีความหมายว่าจำนวนนั้นมีมากกว่า 1 แล้ว ยังมี
 ความหมายแยกออกไปเป็นทีละหนึ่งด้วย เช่น ตรวจเป็นบ้าน ๆ ไป หมายถึง ตรวจทีละบ้าน
 แต่มีหลายบ้าน

2.3.2.5 คำซ้ำที่หาคำบุรพบทหรือคำขยาย ใช้ขยายกริยาบอกความ
 เน้นเมื่อเป็นคำสั่ง เช่น นั่งใน ๆ เขย็นผ้า ๆ เดินเร็ว ๆ

2.3.2.6 คำซ้ำที่หาคำนาม คำกริยา หรือคำขยายจะมีความหมาย
 ต่างออกไปไม่เกี่ยวข้องกับความหมายเดิม ให้เป็นคำขยาย เช่น ตื่น ๆ (ธรรมดา) ลวก ๆ
 (พยายาม, ไม่เรียบร้อย)

นอกจากนี้แล้ว บรรดา พันธุ เมธา ยังได้กล่าวถึงคำอีกชนิดหนึ่งที่เกิดจาก
 การนำคำ 2 คำ หรือมากกว่า 2 ขึ้นไปมารวมเข้าด้วยกันโดยที่คำทั้งสองอาจมีเสียงสระ
 หรือพยัญชนะต่างกัน เช่น เกะกะ เยะพะ งะอะอะ ด้๊ะะ รวบรวม ทุ่มเพ็ญ ฯลฯ

ซึ่งบรรจบ พันธุเงธา เรียกคำเหล่านี้ว่า คำซ้อนเพื่อเสียง¹ โดยอธิบายว่า คำซ้อนเพื่อเสียงนี้มุ่งที่เสียงซึ่งกว่าความหมาย ดังนั้น คำที่นำมาซ้อนกันจึงอาจจะไม่มีความหมายเลย เช่น ไลกับเล หรือมีความหมายเพียงคำใดคำเดียว เช่น มอมกับมมม มอมมีความหมายแต่มมมไม่มีความหมาย บางทีแต่ละคำมีความหมายแต่ความหมายไม่เนื่องกับความหมายใหม่เลย เช่น งอแง งอ หมายถึง คด โค้ง แต่แง หมายถึง เสียงร้องของเด็ก ส่วนงอแง หมายถึง ไปสู้ เอาใจยาก และได้กล่าวถึงคำชนิดนี้ในแง่วิธีสร้างคำ เช่น วิธีสร้างคำแบบหนึ่งคือ นำคำที่มีเสียงสระที่มีที่เกิดใกล้เคียงกันมาซ้อนกัน เช่น สระหน้ากับสระกลาง ในคำว่า จริงจัง เปะปะ แกรกกราก ฯลฯ เป็นต้น

2.3.3 พ. นววรรณ² ได้กล่าวถึงคำซ้ำที่พอสรุปความได้ว่า คำซ้ำมีหลายแบบและได้กล่าวถึงความหมายของคำซ้ำที่พยางค์ทั้งสองมีรูปเหมือนกันโดยพิจารณาถึงหน้าที่ของคำดังต่อไปนี้

2.3.3.1 คำซ้ำที่ซ้ำคำกริยาจะมีความหมายบอกถึงการดำเนินไปเรื่อย ๆ เช่น เขียน ๆ ไปก็รู้สึกเสียว

2.3.3.2 คำซ้ำที่ซ้ำคำขยายทำให้ความหมายอ่อนลง ไม่บังคับ เช่น ใส่เสื้อสีดำ ๆ

2.3.3.3 คำซ้ำที่ซ้ำคำบอกจำนวนแสดงว่ามีจำนวนมาก เช่น มีเงินเป็นต่ง ๆ (มีหลายต่ง)

¹คำที่บรรจบ พันธุเงธา เรียกว่า เมินคำซ้อนเพื่อเสียงนี้ ผู้วิจัยมีความเห็น เช่นเดียวกับพระยาอนุมานราชธนและแมรี ฮาสนส์ ว่าเป็นลักษณะของคำซ้ำแบบหนึ่ง จึงเรียกคำลักษณะดังกล่าวนี้ว่า คำซ้ำ ดูหน้า 21 และ 32

²พ. นววรรณ, การใช้ภาษา (พระนคร:โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2513), หน้า 68-91

2.3.3.4 คำซ้ำที่ซ้ำคำบุรพพจน์แสดงว่าไม่จำเพาะเจาะจง เช่น ช้าง ๆ
บ้าน หลัง ๆ ท้อง

2.3.3.5 คำซ้ำที่ซ้ำคำลักษณะรายการกับอักษลักษณะแยก เป็นแต่ละอย่าง
แต่ละอัน เช่น ชายเศษผ้าเป็นชิ้น ๆ

2.3.4 กาลจนานา นาคสกุล¹ ได้กล่าวถึงคำซ้ำและแบ่งประเภทของคำซ้ำโดย
พิจารณาถึงวิธีของการซ้ำคำ ดังต่อไปนี้

การซ้ำคำคือ การออกเสียงคำใดคำหนึ่งซ้ำ 2 ครั้งหรือมากกว่า
คำซึ่งเกิดจากรีธีการนี้เรียกว่า คำซ้ำ แต่การซ้ำคำไม่จำเป็นจะต้องออกเสียงทุกเสียง
ของคำซ้ำอีกครึ่งก็ได้ อาจจะซ้ำแค่เพียงบางเสียง ส่วนเสียงที่เหลือก็ให้ออกเสียงแตกต่าง
กันไป เท่าที่ปรากฏในภาษาหลายภาษาคำซ้ำมีลักษณะ เข้าแบบใดแบบหนึ่ง หรือหลายแบบดังนี้

2.3.4.1 ซ้ำตั้งคำ (Repetitive reduplication) คือ กล่าวคำ
นั้นซ้ำตั้งคำอีกครั้งหนึ่ง หรือหลายครั้ง

2.3.4.2 ซ้ำเพียงบางส่วน (Partial reduplication) คือ
กล่าวถึงคำอีกคำหนึ่งซึ่งมีเสียงบาง เสียงหรือหลายเสียงซ้ำกับคำที่กล่าวมาแล้ว คำซ้ำประเภท
นี้มีลักษณะแบบคำสร้อย เพราะส่วนที่ซ้ำนั้นไม่มีความหมายใด ๆ ที่จะ เป็นคำสมบูรณ์ในภาษาได้
ส่วนเติมหน้าก็เพียงเพื่อความไพเราะหรือเพื่อบ่งชี้ของคำให้ ได้ตามที่ต้องการ (เช่น
ในการแต่งคำประพันธ์) ในการศึกษาคำซ้ำพวกนี้สิ่งสำคัญที่ได้รับจากการพิจารณาก็คือ
ความสัมพันธ์ระหว่าง เสียงของคำซ้ำกับส่วนเติมเท่าที่พบมี เป็น 3 แบบ คือ

¹ กาลจนานา นาคสกุล, "แบบการ เสริมสร้อยในภาษาไทยและ เขมร,"

ก. พยัญชนะต้นเสียงเดียวกัน (Alliterative reduplicatives) สระและตัวสะกดต่างกัน ถ้าคำตั้งเป็นคำ 2 พยางค์ ส่วนเดิมก็จะมี 2 พยางค์ด้วย พยางค์ต้นซ้ำทั้งพยางค์ พยางค์ท้ายซ้ำแต่พยัญชนะต้น เช่น อรุณรา งงงวย เหนอะหนะ ทวงแทน มนุษยมนา ถนัดถนี่ คำรับคำรา

ข. พยัญชนะต้นต่างกันแต่สระและตัวสะกดเหมือนกัน (Rhyming reduplicatives) เช่น ทองหยอง แขนแขน เจยเจย อ้วนท้วน เจียมเจียม เลอะเทอะ

ค. พยัญชนะต้นกับหัวสะกดเหมือนกันต่างที่เสียงสระ (Chiming reduplicatives) เช่น คิมคำ กระซิบกระซาบ คึกคัก ยุ่มยุ่ม โจ่งแจ่ง ปวกเปียก กระตุกกระตัก¹

2.3.5 การนิการ² ชินะโซติ² ได้กล่าวถึงคำซ้ำในภาษาไทยซึ่งสรุปความได้ว่า คำซ้ำในภาษาไทยปัจจุบันอาจแบ่งตามลักษณะของการ เปลี่ยนแปลงเสียงได้เป็น 2 ประเภท คือ

2.3.5.1 คำซ้ำที่มีการ เปลี่ยนแปลงเสียงหลายแบบ ซึ่งคำซ้ำประเภท นี้ปรากฏเฉพาะในภาษาพูด เจ้าของภาษาใช้คำซ้ำประเภทนี้ในระหว่างครอบครัว เพื่อนร่วมงาน หรือญาติมิตรที่สนิท หรือกับบุคคลที่ต่ำกว่าทางฐานะและตำแหน่ง บุคคลที่ใช้อาจ

¹ กาจจนา นาคสกุล, "แบบการ เสริมสร้อยในภาษาไทยและเขมร", กรองภาษา และวรรณกรรม, ชลธิรา กลัณฐ์ สุวรรณฯ เกษียรโกราเพ็ชร, บรรณาธิการ (พระนคร ศรีเมืองการพิมพ์, 2516), หน้า 102-104

² การนิการ ชินะโซติ, "เปรียบเทียบคำซ้ำแบบหนึ่งในประเทศไทยและภาษาเขมร" (วิทยานิพนธ์ปริกษาทางทาบบัณฑิต แผนกวิชาภาษาไทย ภัณฑิศววิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516), หน้า 111-114

เปลี่ยนแปลงเสียงคำซ้ำได้ตามความพอใจ ทั้งทั้งผู้พูดและผู้ฟังยอมรับ¹ ตัวอย่างเช่น
คำว่ากระเบา เป็นกระเบากระเบา กระเบากระเบา กระเบากระเบา

คำเหล่านี้เป็นตัวอย่างคำที่ผู้ให้สามารถเลือกใช้ได้ตามความพอใจ แต่เมื่อพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงคำซ้ำซึ่งมีเสียงใกล้เคียงที่อย่างละเอียดแล้วก็จะพบว่า อาจถึงกฎเกณฑ์ของการเปลี่ยนเสียงได้ดังนี้

ก. ถ้าคำซ้ำประกอบด้วยคำหลักและคำสร้อยที่เป็นคำพยางค์เดี่ยวทั้งคู่ คำหนึ่งประกอบด้วยพยัญชนะต้น สระ เสียงยาวหรือสั้น วรรณยุกต์ใดวรรณยุกต์หนึ่ง มีพยัญชนะตัวสะกด หรือไม่มีพยัญชนะตัวสะกดก็ตาม คำสร้อยจะซ้ำพยัญชนะต้นและพยัญชนะตัวสะกด (ถ้ามี) สระจะเปลี่ยนไปดังตัวอย่างต่อไปนี้ คือ

1) ถ้าคำที่มาซ้ำปรากฏหลังคำเดิม สระของคำที่มาซ้ำจะปรากฏเป็นสระ /ɤ/, /ɤː/ หรือ /e/, /eː/ การเลือกใช้สระเสียงสั้นหรือยาวอยู่ที่ความสั้นหรือยาวของสระในคำหลัก เช่น

ขาวเบา /khâ:w - khî:w/

ขาวแน้ว /khâ:w - khê:w/

2) ถ้าคำที่มาซ้ำอยู่หน้าคำเดิม สระของคำที่มาซ้ำจะปรากฏเป็นสระ /o/ มี /o/ เป็นตัวสะกดไม่ว่าคำหลักจะมีพยัญชนะตัวสะกดหรือไม่ก็ตาม เช่น

ขงขา /khǒŋ - khâ:/

ขงขาว /khǒŋ - khâ:w/

¹ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่ผู้พูดผู้ฟังจะเลือกสื่อแบบใดแบบหนึ่งนั้นก็เพื่อแสดงทัศนคติ หรืออารมณ์ของผู้พูดที่มีต่อสิ่งของ หรือผู้ที่ถูกกล่าวถึง ในแง่มุมที่ดีหรือไม่ดี ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเสียงคำซ้ำแบบนี้จะมีรูปแบบที่สัมพันธ์กับความหมายที่เราสามารถหากฎเกณฑ์ทางเสียงมาอธิบายได้

ข. ถ้าคำซ้ำประกอบด้วยคำหลักและคำสร้อยที่เป็นคำสองพยางค์ คำที่นำซ้ำจะซ้ำพยางค์ที่หนึ่งทั้งพยางค์ ส่วนพยางค์ที่สองของคำสร้อยจะซ้ำกับพยางค์ที่สองของคำหลักโดยลักษณะเดียวกับคำพยางค์เดียว นั่นคือ ถ้าคำสร้อยเกิดข้างท้ายคำหลัก คำสร้อยจะแตกต่างจากคำหลักเพราะ เสียงสระที่ปรากฏเป็นสระ /ɤ:/, /ɛ:/ หรือ /ɛ:/ ถ้าคำสร้อยเกิดหน้าคำหลัก คำสร้อยจะมีสระ /o/ สะกดด้วยพยัญชนะ /ŋ/ ไม่ว่าคำหลักจะมีรูปพยางค์เป็นแบบใดก็ตาม เช่น

กระดานกระแคบ /krada:n - kradɛ:n/

ดินสูงดินสอ /din sŋ - din sɔ:/

2.2.5.2 คำซ้ำที่มีการ เปลี่ยนแปลง เสียงแบบ เดียว การเปลี่ยนแปลงเสียงคำซ้ำแบบนี้เป็น การเปลี่ยนแปลงที่มีรูปแบบแน่นอนที่ ผู้พูดไม่อาจ เลือกคำสร้อยได้ตาม ความพอใจ เช่น เดียวกับการ เปลี่ยนแปลง เสียงหลายแบบ เพราะคำซ้ำแต่ละคำมีการ เปลี่ยนแปลง เสียงของคำนั้น ๆ ไว้กำหนดตายตัว คำที่นำซ้ำจะอยู่หน้าหรือหลังคำเดิมก็ตาม ผู้พูดก็ต้องใช้ตามนั้น จะจัดลำดับคำใหม่ด้วยความพอใจไม่ได้ [เช่น คำว่า ยึดขาด คำเดิมคือคำว่า ยึด ซึ่งคำสร้อยที่มีเสียงซ้ำกับคำเดิม คือคำว่าขาด หมายความว่า คำทั้งสองนี้มีการ เปลี่ยนแปลงของ เสียงสระ จากสระ /ɯ:/ เป็นสระ /a:/ เพียงแบบ เดียวเท่านั้น จะไม่มีการ เปลี่ยนเสียงจากสระ /ɯ:/ เป็นสระอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ /a:/ คือจะเป็น ยึดขาด สรียึดขาด หรืออื่น ๆ ไม่ได้ตั้งขึ้น และคำสร้อยที่มีเสียงสระเปลี่ยนเป็น /a:/ นี้จะต้องอยู่หลังคำเดิมที่มีเสียงสระ /ɯ:/ จะมาลำดับคำใหม่เป็นอยู่หน้าคำเดิมไม่ได้]

2.3.6 สุจิตรา มธุมันเทนทร์¹ ได้ศึกษาคำซ้ำในภาษาไทย เฉพาะคำซ้ำที่ไม่มีการ เปลี่ยนรูปคือ พยางค์ทั้งสอง เหมือนกัน โดยพิจารณาว่าคำที่นำซ้ำนั้นอยู่ใน

¹สุจิตรา มธุมันเทนทร์ "คำซ้ำในภาษาไทย" (วิทยานิพนธ์ปริฤตยาพาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509)

หมวดคำใด และแบ่งคำในหมวดคำออกเป็น 2 ชนิด คือ ชนิดที่นำมาซ้ำได้และชนิดที่นำมาซ้ำไม่ได้ จากการศึกษาพบว่า มีหมวดคำลักษณะนามและหมวดคำกริยาอกรรมประเภท อกรรมย้อยที่คำทุกคำสามารถนำมาซ้ำได้ สำหรับหมวดคำกริยาประเภทอื่น ๆ และหมวดคำนามมีคำในหมวดปรากฏเป็นคำซ้ำได้มากเป็นอันดับถัดมา ส่วนหมวดคำที่มีคำในหมวดปรากฏเป็นคำซ้ำได้น้อยที่สุด คือปรากฏได้เพียงคำเดียว ได้แก่ หมวดคำเชื่อมและหมวดคำบอกกำหนด

สุจิตรา บรมินเทนทร์ ได้แบ่งคำซ้ำออกเป็น 3 ชนิด คือ

2.3.6.1 คำซ้ำชนิดที่ 1 คือ คำที่ปรากฏได้ทั้งรูปคำซ้ำและคำเดิม ในทุกประโยค ได้แก่ คำในหมวดคำเชื่อม หมวดคำเวลา หมวดคำบุพบท หมวดคำกริยา หมวดคำบอกจำนวน และหมวดคำกริยาวิเศษณ์ เช่น

เขาทำทั้งที่ไม่แน่ใจ กับ เขาทำทั้ง ๆ ที่ไม่แน่ใจ

2.3.6.2 คำซ้ำชนิดที่ 2 คือ คำที่ปรากฏได้ทั้งรูปคำซ้ำและคำเดิม ในบางประโยค และในบางประโยคจะปรากฏได้ในรูปคำเดิมอย่างเดียว ได้แก่ หมวดคำบอกกำหนด หมวดคำบอกเวลา หมวดคำบอกจำนวน หมวดคำนาม หมวดคำกริยาวิเศษณ์ และหมวดคำกริยา เช่น

เสื้อตัวไหนก็ไม่ถูกใจ กับ เสื้อตัวไหน ๆ ก็ไม่ถูกใจ

แต่ในประโยคที่เป็นคำตาย เช่น จะเอาเสื้อตัวไหน จะซ้ำเป็น จะเอาเสื้อตัวไหน ๆ ไม่ได้ ต้องใช้ในรูปแบบคำเดิมอย่างเดียว

2.3.6.3 คำซ้ำชนิดที่ 3 คือ คำที่ปรากฏได้ทั้งในรูปแบบคำซ้ำและคำเดิมในบางประโยค และในบางประโยคจะปรากฏได้ในรูปคำเดิมหรือคำซ้ำอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่ หมวดคำกริยา เช่น

ชุดคั้งหน้อย กับ ชุดคั้ง ๆ หน้อย

แต่ในบางประโยคต้องปรากฏในรูปแบบคำซ้ำเพียงอย่างเดียว เช่น อยากหัวเราะออกมาคั้ง ๆ จะใช้ในรูปแบบคำเดิมว่า *อยากหัวเราะออกมาคั้งไม่ได้

นอกจากนี้ สุจิตรา บรูมินเทมพร ยังได้ศึกษาความหมายของคำซ้ำ ทั้ง 3 ชนิดนี้ โดยพิจารณาถึงหมวดคำต่าง ๆ ซึ่งปรากฏว่า เมื่อซ้ำแล้วมีความหมายต่าง ๆ เช่น

ก. หมวดคำบุพบท คำซ้ำในหมวดคำนี้มีความหมายไม่จำกัดแน่นอน เปรียบความหมายของคำเดิม เช่น เด็กเรียนโรงเรียนใกล้ ๆ บ้าน

ข. หมวดคำกริยาที่ติดกรรมย่อย คำซ้ำในหมวดคำนี้จะช่วยลดน้ำหนักความหมายของคำเดิมให้น้ำหนักน้อยลง เช่น ข้าวจวน ๆ จะหมดอีกแล้ว

ค. หมวดคำกริยาวิเศษณ์ คำซ้ำในหมวดคำนี้จะมีความหมายคล้ายกับความหมายของคำเดิม คือ มีความหมายตรงกับคำว่า "หลายครั้ง" เช่น เขามาสายเสมอ ๆ

ง. หมวดคำนาม คำซ้ำในหมวดคำนี้จะมีความหมายเป็นพหูพจน์ เช่น เด็ก ๆ ท้อปยศแล้ว

จ. หมวดคำลักษณนาม คำซ้ำในหมวดคำนี้มีความหมายเช่นเดียวกับความหมายของคำ เดิมที่ตามหลังคำว่า "ทีละ" เช่น วางสมุดเป็นตั้ง ๆ

2.3.7 สุปราณี สมพงษ์¹ ได้ศึกษาคำซ้ำที่ต่างกันที่เสียงวรรณยุกต์ คือ ในพยางค์ซ้ำเสียงวรรณยุกต์จะ เปลี่ยน เป็น เสียงตรีเสมอโดยพิจารณาจากคำที่นำมาซ้ำนั้น อยู่ในหมวดคำใด และแบ่งคำในหมวดคำออกเป็น 2 ชนิด คือ ชนิดที่นำมาซ้ำได้และชนิดที่นำมาซ้ำไม่ได้ และพิจารณาจากคำใดปรากฏเป็นคำซ้ำในประโยคใดบ้าง จากการศึกษพบว่า คำที่นำมาซ้ำได้นั้นจะไม่ปรากฏเป็นคำซ้ำในทุกประโยค เช่น คำในหมวดคำกริยา เมื่อมีคำก่อนกริยา "ไป, มา" อยู่ด้วย จะไม่ปรากฏเป็นคำซ้ำในประโยคบอกเล่า ประโยคคำถาม ประโยคคำสั่ง และประโยคคำสั่งปฏิเสธ เช่น

¹สุปราณี สมพงษ์ "ลักษณะคำซ้ำในภาษาไทย" (วิทยานิพนธ์ปริกษณมหาบัณฑิต แผนกวิชาบัณฑิตศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510), หน้า 73-76

แดงไปอุทหนึ่ง จะซ้ำเป็น *แดงไปอุทหนึ่ง *แดงไปอุทหนึ่งหรือ หรือ
*ไปอุทหนึ่งเรื่องนี่ซิ ไม่ได้

คำที่ปรากฏเป็นคำซ้ำได้ทุกคำในหมวด ได้แก่ คำในหมวดคำกริยาต่าง ๆ
และได้ศึกษาถึงความหมายของคำซ้ำโดยพิจารณาถึงหมวดคำต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.3.7.1 คำซ้ำที่มีความหมายว่ามาก ได้แก่ คำในหมวดคำกริยา
หมวดคำกริยา เมื่อมีคำอื่นอยู่ด้วย หมวดคำช่วยกริยา หมวดคำกริยาวิเศษณ์ และหมวดคำ
บุพบท เช่น

พี่เขาช่วยสวย

2.3.7.2 คำซ้ำที่มีความหมาย เป็นเหตุจูงใจ คือ มีการทำกริยาติดต่อกัน
กันไปหลายครั้ง ได้แก่ คำในหมวดคำกริยาทั้งหลาย มีกริยากรรม กริยาอาการ และ
กริยาทวิกรรม เช่น

แดงไลไล

2.3.7.3 คำซ้ำที่มีความหมาย เป็นการเพิ่มน้ำหนักความหมายของ
คำเดิม ได้แก่ หมวดคำช่วยกริยาเมื่อมีคำอื่นอยู่ด้วย หมวดคำบอกกำหนด เมื่อมีคำอื่นอยู่ด้วย
เช่น

ฉันโย่โย่โย่โย่เคยไปหา เขาเลย

2.3.8 ริชาร์ด บี นอสส์ (Richard B. Noss)¹ ได้ศึกษาคำซ้ำในภาษาไทย
สรุปความได้ว่าคำซ้ำแบ่งออกเป็น 2 ชนิดใหญ่ ๆ คือ

2.3.8.1 คำซ้ำที่ทำคำเดิมซึ่งอาจมีการเปลี่ยนรูปหรือไม่เปลี่ยนรูป
จากคำเดิมก็ได้ เช่น เลิน ๆ ลีตี กินแก้น

¹Richard B. Noss, Thai Reference Grammar, (Washington,
D.C. : U.S. Government Printing Office, 1964.), pp. 66-72

2.3.3.2 คำซ้ำที่ไม่ซ้ำคำเดิม แต่คำที่นำมาซ้ำจะมีเสียงคล้องจอง หรือมีความหมายที่เกี่ยวข้องกับคำเดิม เช่น ชุนนุญ ค่องข้าง เทยลเหนื่อย บ้านเรือน¹

นอสน์ ได้กล่าวถึงความหมายของคำซ้ำโดยคำนี้ถึงรูปของ คำซ้ำดังต่อไปนี้

ก. คำซ้ำที่ซ้ำเหมือนคำเดิม จะมีความหมายต่อไปนี้

- 1) ความหมายลดน้อยลง เช่น เก่า ๆ ตี ๆ
- 2) ความหมายเป็นพหูพจน์ เช่น เด็ก ๆ
- 3) ความหมายเกี่ยวกับสิ่งที่รับได้ด้วยสายตาหรือหู

ซึ่งมีลักษณะต่อเนื่อง เช่น เยียด ๆ แกก ๆ แวบ ๆ

- 4) ความหมายเกี่ยวกับการกระทำซ้ำ ๆ เช่น เขาเดิน เดินไปนาน

ข. คำซ้ำที่ซ้ำคำเดิมแต่มีบางเสียงต่างจากคำเดิม จะมีความหมายต่อไปนี้

- 1) ไม่มีความหมายอะไรที่แน่นอนในการซ้ำ เช่น กินแกมเงินแกม หูเหอ
- 2) มีความหมายเกี่ยวกับการบรรยายลักษณะของสิ่งที่

กล่าวถึง เช่น กระดุกกระดิก จู๊จี้ ขรุขระ จอแจ

- 3) เพิ่มน้ำหนักความหมายที่แสดงถึงอารมณ์ของผู้พูด เช่น ดีดี

- 4) เพิ่มน้ำหนักความหมายของคำ เช่น จริงจิง แวรวาว กระฉิบกระฉาบ

¹ คำบางคำในคำซ้ำชนิดนี้บางตำราจึงกว่า เป็นคำซ้อน มิใช่คำซ้ำ เพราะทั้งสองคำเป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน เช่น บ้านเรือน เป็นต้น

ค. คำซ้ำที่ไปซ้ำคำ เดิมจะมีความหมายมุ่งถึงจำเพาะเจาะจง ลงไป เช่น เผลิด เผลิน เหน็ด เหนือย ท่ามกลาง

2.3.9 แมรี่ ฮาร์ ฮาสส์ (Mary R. Haas)¹ ใ้กล่าวถึง ประเภทของคำซ้ำ ในภาษาไทยโดยพิจารณาถึงวิธีของการซ้ำคำ สรุปได้ความว่า คำซ้ำในภาษาไทยมีหลาย ประเภท คำซ้ำประเภทที่ีเสียงต่างกันที่สระมักจะ เป็นคำที่มีสระหลัง ปากต่อควบคู่กับ สระหน้า ปากไม่ต่อ เช่น หมอบหมิม จ้วเจีย โย้เย้ ไทรงเทรง และมีคำซ้ำเป็นจำนวนมาก ที่เป็นคำที่อยู่ในหมวด descriptive adverb (ซึ่งนักภาษาศาสตร์บางคนเรียกว่า เป็น สัทภาพภาพ หรือ (ideophone) คำเหล่านี้จะใช้ขยายคำกริยา เช่น เดินและพูดซึ่งใน ภาษาอังกฤษจะใช้คำกริยาพิเศษซึ่งในภาษาไทยจะไม่มีคำกริยาที่มีความหมายว่า 'to stagger' 'to totter' 'to stammer' 'to mumble' ภาษาไทยจะให้คำว่า เดินโซเซ เดินเตาะแตะ พูดอ้อแอ้ พูดทิ่มตำแทน

2.3.10 สุภาพร สักขณินาวิณ² ได้ศึกษาคำซ้ำชนิดอุจจารณวิลาสแบบหนึ่ง ในแง่ของรูปแบบ เฉพาะทางเสียงและความหมาย ซึ่งมีอยู่ 3 แบบ คือ

แบบที่ 1 คือการซ้ำคำโดยมีการ เปลี่ยนแปลงสระของคำหลักจากสระ อะไรก็ตามไปเป็นสระ /ɤ/ เช่น ผักเผือก ทุเรียนทุเรียน

แบบที่ 2 คือการซ้ำคำโดยมีการ เปลี่ยนแปลงสระของคำหลักจากสระ อะไรก็ตามไปเป็นสระ /ɔ/ เช่น ผักเผือก ทุเรียนทุแรน

การซ้ำทั้ง 2 แบบนี้ เสียงพยัญชนะทุกเสียงในตยงค์ซ้ำยังคงเหมือน ในคำหลักจะมีการ เสียงเสียงสั้น - ยาวของสระ เสียงวรรณยุกต์ และการลงเสียงหนัก

¹Marry R. Haas, "Types of Reduplication in Thai (With Some Comparisons and Contrasts Taken From English) "in Studies in Linguistics 1 (May 1942): 1-4

²สุภาพร สักขณินาวิณ, "คำซ้ำอุจจารณวิลาส ...": 11-31

เบาของคำหลักเสมอ ถ้าคำหลักเป็นคำหลากหลายองค์การ เปลี่ยนแปลง เสียงสระจะ เกิดเฉพาะกับพยางค์ท้ายของคำ ส่วนพยางค์ที่มายังหน้าคงซ้ำเหมือนคำเดิม

แบบที่ 3 คือการซ้ำคำหลักโดยที่พยางค์ซ้ำจะปรากฏหน้าคำหลัก สระใน พยางค์ซ้ำจะเป็น /o/ ตามด้วยเสียงพยัญชนะนาสิก /ŋ/ สระ /o/ นี้จะเป็นสระสั้นใน ทุกกรณีไม่ว่าสระในคำหลักจะเป็นสระสั้นหรือยาวก็ตาม ถ้าคำหลักเป็นคำหลายพยางค์ การเปลี่ยนแปลงเสียงสระจะเกิดเฉพาะกับพยางค์ท้ายของคำ ส่วนพยางค์อื่น ๆ คงซ้ำ เหมือนคำเดิม เช่น มังลัก ทรงทุเรียน

คำซ้ำทั้ง 3 แบบนี้จะมีความหมายร่วม (core meaning) ที่แสดง ให้เห็นถึงทัศนคติของผู้พูดที่มีต่อสิ่งที่กำลังพูดถึงในทางที่ไม่ดี หรือแสดงความรู้สึกในทาง ตรงข้าม หรือขัดแย้งกับคู่สนทนา นอกจากนี้ยังมีความหมายที่แสดงให้เห็นว่า ผู้พูดต้องการ จะแสดงว่าสิ่งที่กล่าวถึงนั้นมิได้มีความสำคัญแต่อย่างใด เป็นสิ่งไร้ ๆ กันอยู่แล้ว ไม่ได้ เป็นส่วนสำคัญในประโยค ดังตัวอย่างในประโยคต่อไปนี้

- ก. ไม่รู้คุณจะชื่อมาทำไม นาฬิกานาฬิกา
- ข. จะแหย่อยู่แล้วยังหวังอยู่ได้ สมบัติสมบัติ
- ค. ส่งไปเถอะน่า ข้า ตะไคร้ ใบมะกรังใบมะกรูด เคี้ยวก็ใช้ได้
- ง. เอ้า ยกมาตรงนี้เลย เก้าอี้เก้าอี้ นั้นนะ

2.4 สรุปการศึกษาคำซ้ำในภาษาไทย

จากการศึกษาผลงานของผู้อื่นดังที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่า ส่วนใหญ่มัก จะกล่าวถึงการซ้ำของคำ คือมีคำเดิมอยู่แล้วจึงมีการซ้ำ มีเพียงส่วนน้อย เช่น พระยาอนุมาณ ราชชน และแมรี ฮาสน์ ที่กล่าวถึงคำซ้ำในแง่ที่เป็นผลที่ได้จากการซ้ำโดยที่คำซ้ำนั้นอาจมี คำเดิม หรือไม่มีคำ เดิมก็ได้ อาจสรุปได้ว่ามีการศึกษาคำซ้ำในภาษาไทยในแง่ต่อไปนี้

2.4.1 ศึกษาในแง่วิธีของการซ้ำคำ คือศึกษาว่ามีวิธีใดบ้างในการซ้ำคำ ซึ่งมักมีอยู่ 2 วิธี คือ

2.4.1.1 ซ้ำทั้งคำ ก็หมายความว่าคำนั้นมากกว่าซ้ำอีกครึ่งหนึ่งหรือหลาย ๆ ครั้ง เช่น ขาว ๆ ตี ๆ และมักจะพิจารณาว่าคำใดบ้างที่นำมาซ้ำได้

2.4.1.2 ซ้ำเพียงบางส่วน ก็หมายถึงคำที่นำมากว่าซ้ำนั้นอาจมีบางเสียงหรือหลายเสียงซ้ำกับคำเดิม เสียงที่ซ้ำกันนี้อาจมีเสียงพยัญชนะต้นซ้ำกัน เสียงสระซ้ำกัน เสียงพยัญชนะท้ายซ้ำกัน เสียงพยัญชนะต้นกับพยัญชนะท้ายซ้ำกัน ฯลฯ เช่น กินกิน กินกิน กวาดกวาด หูหู หอนหอน กัดกัด ฯลฯ ผู้วิจัยบางท่าน เช่น พระยาอนุมานราชธน กาญจนา นาสกุล ริชาร์ด บี. นอสส์ มีความเห็นว่าพยางค์ซ้ำของคำซ้ำชนิดนี้ไม่มีความหมาย แต่ผู้วิจัยไม่เห็นด้วยซึ่งความเห็นนี้ตรงกับความเห็นของ สุดาทร ลักษณินาวิน ผู้ที่ศึกษาคำซ้ำในแง่นี้ เช่น บรรจง คันธมเมธา

2.4.2 ศึกษาคำซ้ำในแง่ของการเกิด (distribution) ของคำซ้ำ เป็นการศึกษาคำซ้ำคำใดเกิดในประโยคใดบ้าง หรือคำซ้ำคำใดเกิดได้ในทุกประโยคหรือเพียงบางประโยคโดยพิจารณาถึงหมวดคำที่นำมาซ้ำ ผู้ที่ศึกษาคำซ้ำในแง่นี้ เช่น สุจิตรา บรมนิเทศ

2.4.3 ศึกษาคำซ้ำในแง่ความหมายของคำซ้ำโดยพิจารณาถึงหน้าที่ของคำซ้ำ คำหน้าที่เป็นคำอะไร เช่น คำนำ ทริศ หรือวิเศษณ์ เป็นต้น ผู้ที่ศึกษาคำซ้ำในแง่นี้ เช่น พ. นววรรณ

2.4.4 ศึกษาคำซ้ำในแง่ความสัมพันธ์ของรูปและความหมายของคำซ้ำ เป็นการศึกษาคำซ้ำโดยพิจารณาถึงรูปของคำซ้ำ เช่น ถ้าพยางค์ในคำซ้ำมีรูปเหมือนกัน เช่น แดง ๆ ตี ๆ จะมีความหมายอย่างไรบ้าง หรือรูปของพยางค์ในคำซ้ำต่างกัน เช่น แดงแดง ชั่วช่วย¹ จะมีความหมายอย่างไร ผู้ที่ศึกษาคำซ้ำในแง่นี้ เช่น สุปราณี สมพงษ์

2.4.5 ศึกษาคำซ้ำในแง่รูปแบบทางเสียงและความหมายของคำซ้ำ เป็นการศึกษาคำซ้ำในแง่ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและความหมายของคำซ้ำซึ่งมีรูปแบบที่แน่นอนตายตัว การศึกษาแบบนี้มีผู้ศึกษา เพียงผู้เดียว คือ สุดาทร ลักษณินาวิน ซึ่งเป็นการศึกษาที่อาจกล่าวได้ว่ายังเป็นเพียงการศึกษาขั้นต้นเท่านั้น

¹ ความสั้น - ยาวของสระในพยางค์ซ้ำของคำซ้ำชนิดนี้มักจะมีความสัมพันธ์กับเสียงวรรณยุกต์ด้วย

2.5 สรุปการศึกษาคำซ้ำในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

จากการศึกษาผลงานของผู้ที่ศึกษาคำซ้ำในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ สรุปได้ว่า มีการศึกษาคำซ้ำในแง่ต่อไปนี้

- ก. ศึกษาคำซ้ำในแง่วิธีของการซ้ำคำ
- ข. ศึกษาคำซ้ำในแง่ของการเกิด (distribution) ของคำซ้ำ
- ค. ศึกษาคำซ้ำในแง่ความหมายของคำซ้ำซึ่งมีความสัมพันธ์กับ
 - 1) หน้าที่ของคำที่เน้นแบบในการซ้ำ
 - 2) รูป (form) ของคำซ้ำ
 - 3) เสียงของคำซ้ำ

2.6 คำจำกัดความทั่ว ๆ ไปของคำซ้ำ

ตามที่ได้ศึกษามีผู้ให้คำจำกัดความของคำซ้ำหลายท่าน ถึงแม้แต่ละท่านอาจให้แตกต่างกันบ้างในรายละเอียด แต่คำจำกัดความเหล่านั้นพอจะสรุปออกมาได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ

กลุ่มที่ 1 คำซ้ำหมายถึงคำที่เกิดขึ้นใหม่โดยมีการซ้ำหน่วยในภาษาซึ่งจะต้องเป็นคำ เป็นการนำเอาคำมากล่าวซ้ำสองครั้งหรือมากกว่านั้น การซ้ำคำแบบนี้อาจซ้ำเหมือนคำเดิมทุกเสียง หรือซ้ำไม่เหมือนคำเดิมทุกเสียง เช่น ดีดี ผู้ที่ให้คำจำกัดความแบบนี้ได้แก่ บรรจบ หันดูเขธา สุจิตรา บรูมันเพนทร์ เป็นต้น

กลุ่มที่ 2 คำซ้ำคือคำที่มีลักษณะซ้ำเสียงอยู่ในคำโดยไม่จำเป็นต้องมีส่วนใดเป็นคำก็ได้ ผู้ที่ให้คำจำกัดความแบบนี้ได้แก่ พระยาอนุมาณราชธนะ แหมรี อาร์ ฮาสส์ เป็นต้น

2.7 คำจำกัดความของคำซ้ำในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะศึกษาเฉพาะคำซ้ำที่มี 2 พยางค์เท่านั้น และคำซ้ำหมายถึงคำที่มีเสียงในพยางค์ทั้งสองซ้ำกัน โดยอาจซ้ำทุกเสียงหรือซ้ำทุกเสียงก็ได้ คำซ้ำอาจมีพยางค์หนึ่งเป็นพยางค์หลัก คือพยางค์ที่สามารถเกิดเดี่ยวเป็นคำได้ หรืออาจไม่มีพยางค์หลัก

เลขก็ได้ ถ้ามีพยางค์หลักพยางค์ที่เหลือที่แสดงการซ้ำ เสียงนั้นจะต้องมีความหมาย เกี่ยว
ข้องกับความหมายของพยางค์หลัก¹ ถ้าไม่มีพยางค์หลักพยางค์ทั้งสองจะต้องแสดง เสียง
สระที่เป็นรูปแบบ และทั้งสองพยางค์นั้นจะต้อง เกิดร่วมกัน เสมอ เพื่อทำให้เกิดความหมาย
ของคำซ้ำนั้น ๆ

2.8 อธิบายคำจำกัดความ

คำจำกัดความของคำซ้ำที่ใช้ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะใช้แตกต่างไปจากที่ส่วนใหญ่
ได้ให้คำจำกัดความเอาไว้ คือคำซ้ำในที่นี้หมายถึงคำซึ่งแสดงการซ้ำ เสียงโดยที่พยางค์ทั้ง
สองในคำนี้จะต้อง เกิดร่วมกันจึงจะสื่อความหมายตามที่ต้องการได้ การที่ระบุว่าคำซ้ำ เป็น
คำซึ่งแสดงการซ้ำ เสียงนั้น คำซ้ำสามารถรวมคำสองพยางค์ที่ไม่มีพยางค์ใดที่สามารถ เกิด
เดี่ยวได้ เช่น โอเอ ซึ่งคำในลักษณะ เช่นนี้ จะระยานนามวาระจนจึคว่าอยู่ในลักษณะคำซ้ำ
อุจจาระวิลาสชนิดหนึ่ง การให้คำจำกัดความเช่นนี้มีความคำซ้ำว่ามีใช้ เกิดจากการที่มี
การซ้ำหน่วยที่ต้อง เป็นคำซึ่ง เป็นการตีความโดยทั่วไป แต่คำซ้ำคือผลที่ได้จากการที่มีการ
ซ้ำของเสียงเกิดขึ้น เพราะฉะนั้นตามความหมายนี้ คำซ้ำบางคำก็อาจมีพยางค์บางพยางค์ที่
เกิดเดี่ยวได้ในฐานะคำ และคำซ้ำบางคำจะไม่มีพยางค์ใด เกิด เป็นอิสระ เลขก็ได้

2.9 ประเภทของคำซ้ำที่จะศึกษา

คำซ้ำที่จะศึกษานี้แยกออก เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

2.9.1 คำซ้ำที่มีพยางค์หลัก คือ คำซ้ำที่มีพยางค์หนึ่งซึ่งสามารถ เกิด เดี่ยว เป็น
คำในภาษาได้ จะศึกษา เฉพาะที่มีลักษณะดังต่อไปนี้เท่านั้น

2.9.1.1 คำซ้ำที่พยางค์หลักกับพยางค์ซ้ำต่างกันที่สระและพยัญชนะท้าย
โดยที่สระในพยางค์ซ้ำจะต้อง เป็นสระหลัง-กลาง-สั้น และพยัญชนะท้ายจะ เป็นพยัญชนะนาสิก
/ŋ/ เสมอ นอกนั้นจะมีเสียงเหมือนกันทุกประการ เช่น

มงเรือ /mong rəu / มงขิม /khǒŋ khim /

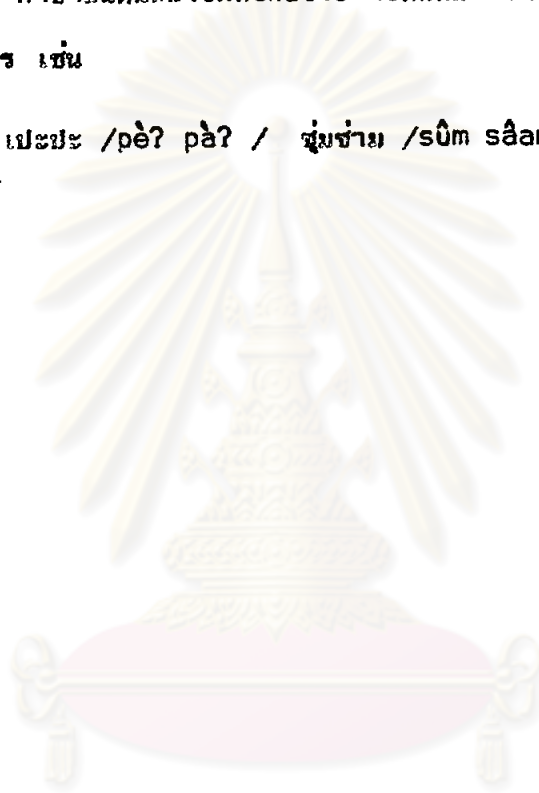
¹คำว่า " เกี่ยวข้อง" หมายถึงความหมายที่แสดงความรู้สึกนึกคิดในแง่ต่าง ๆ ของ
ผู้พูดหรือกริยาอาการซึ่ง เป็นความหมายของพยางค์หลัก (ดูบทที่ 4)

2.9.1.2 คำซ้ำที่พยางค์หลักกับพยางค์ซ้ำต่างกันที่สระเพียงอย่างเดียว
นอกนั้นจะมีเสียงเหมือนกันทุกประการ เช่น

กวาดกวาด /kwàat kwàat/ ขอมขอม /mɔm mɔm /

2.9.2 คำซ้ำที่ไม่มีพยางค์หลัก คือ คำซ้ำที่ไม่มีพยางค์ใดที่สามารถเกิดเดี่ยว
เป็นคำในภาษาได้ คำซ้ำชนิดนี้พยางค์ทั้งสองจะต่างกันที่สระเท่านั้น นอกนั้นจะมีเสียง
เหมือนกันทุกประการ เช่น

เปะปะ /pè? pà? / ซุ่มซุ่ม /súm sáam /



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย